

ΥΠΑΤΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ
ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ
ΚΟΙΝΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Βρυξέλλες, 19.9.2018
JOIN(2018) 31 final

**ΚΟΙΝΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ,
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

Σύνδεση της Ευρώπης και της Ασίας - Δομικά στοιχεία μιας στρατηγικής της ΕΕ

**ΚΟΙΝΗ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ,
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ**

Σύνδεση της Ευρώπης και της Ασίας — Δομικά στοιχεία μιας στρατηγικής της ΕΕ

1. Εισαγωγή

Η σχέση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ασίας είναι παγκόσμιας σημασίας και οι δεσμοί είναι πιθανόν να αυξηθούν τα προσεχή έτη. Η Ασία, με περίπου το 60 % του πληθυσμού του πλανήτη, αντιπροσωπεύει το 35 % των εξαγωγών της ΕΕ (618 δισ. EUR) και το 45 % των εισαγωγών της ΕΕ (774 δισ. EUR)¹. Τόσο για την Ευρώπη όσο και για την Ασία, η αυξανόμενη παγκόσμια αλληλεξάρτηση αποτελεί ευκαιρία για ενίσχυση της συνεργασίας, για ειρηνική πολιτική συνεργασία, δίκαιες και ισχυρότερες οικονομικές σχέσεις, διεξοδικό κοινωνικό διάλογο και συνεργασία σε θέματα διεθνούς και περιφερειακής ασφάλειας. Από κοινού η Ευρώπη και η Ασία μπορούν να γίνουν κινητήρια δύναμη μιας πιο συλλογικής προσέγγισης στην παγκόσμια πολιτική σκηνή όσον αφορά την παγκόσμια σταθερότητα και την περιφερειακή οικονομική ευημερία.

Για να κάνουν η ΕΕ και η Ασία ακόμη ένα βήμα προς την αλλαγή στην εν λόγω συνεργασία και να απασφαλίσουν δυνατότητες μέσα στην παγκόσμια οικονομία, θα πρέπει να εξασφαλίσουν αποτελεσματική και βιώσιμη συνδεσιμότητα. Η συνδεσιμότητα² συμβάλλει στην οικονομική ανάπτυξη και τη δημιουργία θέσεων εργασίας, στην παγκόσμια ανταγωνιστικότητα και το εμπόριο και στην κινητικότητα προσώπων, αγαθών και υπηρεσιών ανά την Ευρώπη και μεταξύ Ευρώπης και Ασίας.

Ορισμένοι εκτιμούν ότι η Ασία θα χρειασθεί επενδύσεις σε υποδομές ύψους άνω του 1,3 τρισ. EUR ετησίως τις επόμενες δεκαετίες για να διατηρήσει τα σημερινά ποσοστά ανάπτυξης και να προσαρμοστεί στην κλιματική αλλαγή³. Συγκριτικά, στην ΕΕ, εκτιμάται ότι την περίοδο 2021-2030 θα χρειασθούν για το διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών επενδύσεις ύψους 1,5 δισ. EUR. Ωστόσο, δεν πρόκειται απλώς για πρόκληση επενδύσεων. Η Ασία περιλαμβάνει διάφορες περιοχές, όπου βρίσκονται πολύ διαφορετικές χώρες από άποψη οικονομικού μοντέλου και επιπέδου ανάπτυξης. Χρειάζονται ολοκληρωμένοι και εναρμονισμένοι κανόνες, πρότυπα ή πρακτικές για να προωθηθούν η πρόσβαση στην αγορά και η κυκλοφορία αγαθών, υπηρεσιών, κεφαλαίων και προσώπων ανεξαρτήτως συνόρων. Απαιτούνται υψηλά περιβαλλοντικά και κοινωνικά πρότυπα, κατάλληλος προγραμματισμός και ανάλυση κόστους/οφέλους για να εξασφαλιστεί μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των επενδύσεων στη συνδεσιμότητα. Θα πρέπει να διασφαλιστεί η δημοσιονομική και οικονομική βιωσιμότητα των έργων υποδομής για να αποφευχθεί ο κίνδυνος χρέους.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η Επιτροπή προτείνει τα δομικά στοιχεία της **στρατηγικής της ΕΕ για τη σύνδεση Ευρώπης και Ασίας** με συγκεκριμένες προτάσεις πολιτικής και πρωτοβουλίες με σκοπό τη βελτίωση των συνδέσεων μεταξύ Ευρώπης και Ασίας, μέσω επίσης διαλειτουργικών δικτύων μεταφορών, ενέργειας και ψηφιακών δικτύων⁴. Η παρούσα

¹ Βλέπε στοιχεία του 2016 στη διεύθυνση http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2011/january/tradoc_147207.pdf

² Η συνδεσιμότητα ορίζεται στη δήλωση των Προέδρων της 13ης συνόδου των Υπουργών Εξωτερικών της ASEM στη Νάι Πι Τάου (Μιανμάρ), στις 20 και 21 Νοεμβρίου.

³ Asia Development Bank, Meeting Asia's Infrastructure Needs, 2017

⁴ Η σημασία της συνδεσιμότητας για την ευημερία αναγνωρίζεται στις δέκα προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τη συνολική στρατηγική της ΕΕ για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας και την Ευρωπαϊκή Κοινή Αντίληψη για την Ανάπτυξη.

ανακοίνωση αποτελεί επίσης μέρος της συνεισφοράς της ΕΕ στη 12η σύνοδο Ασίας-Ευρώπης (ASEM), τον Οκτώβριο του 2018, η οποία θα προσφέρει τη δυνατότητα να προωθηθεί η συνδεσιμότητα και να προαχθεί η συνεργασία με Ασιάτες εταίρους.

Η παρούσα ανακοίνωση συνδυάζεται με την πρόταση της Επιτροπής για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο⁵ που θέτει σαφείς προτεραιότητες, οι οποίες αποσαφηνίστηκαν περαιτέρω σε πρόσφατες ανακοινώσεις της Επιτροπής⁶, ενώ παράλληλα προβλέπονται μέσα για την προώθηση και την υποστήριξη των ιδιωτικών επενδύσεων συνολικά.

2. Ο ευρωπαϊκός τρόπος: βιώσιμη, ολοκληρωμένη και βάσει κανόνων συνδεσιμότητα

Η ΕΕ υπήρξε η κινητήρια δύναμη για την εσωτερική συνδεσιμότητα τις τελευταίες δεκαετίες. Με τη δημιουργία της **εσωτερικής αγοράς**, η ΕΕ κατέστησε δυνατή την ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, εμπορευμάτων, υπηρεσιών και κεφαλαίων. Οι κανόνες της ΕΕ - όπως ο έλεγχος των κρατικών ενισχύσεων και οι κανόνες της ΕΕ για τις δημόσιες συμβάσεις - εξασφαλίζουν θεμιτό και διαφανή ανταγωνισμό, ενώ ταυτόχρονα οι πολιτικές της Ένωσης διασφαλίζουν την προστασία του περιβάλλοντος, την ασφάλεια και την προστασία από έκνομες ενέργειες, καθώς και των εργασιακών και των ατομικών δικαιωμάτων⁷. Στο ίδιο πνεύμα, η ΕΕ προωθεί επίσης μια κυκλική οικονομία, χαμηλές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και ένα μέλλον ανθεκτικό στην κλιματική αλλαγή, ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης (ΣΒΑ) και οι στόχοι που καθορίζονται στη Συμφωνία του Παρισιού για το κλίμα. Με τις εν λόγω πολιτικές ενθαρρύνθηκαν οι επενδύσεις στη διασυνοριακή συνδεσιμότητα, με βάση ένα σαφές διευρωπαϊκό δίκτυο (ΔΕΔ) με αναλυτικά προσδιορισμένες προτεραιότητες και πρότυπα. Οι πολίτες και οι επιχειρήσεις, ως χρήστες της συνδεσιμότητας, ωφελούνται από τη δυνατότητα να στηρίζονται σε μια αποτελεσματική πανευρωπαϊκή υποδομή, στον ελεύθερο και θεμιτό ανταγωνισμό και σε κοινά πρότυπα. Η εσωτερική αγορά της ΕΕ έχει οδηγήσει σε αύξηση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας και μπορεί να αποτελέσει πηγή έμπνευσης σε παγκόσμιο επίπεδο.

Σκοπός των πολιτικών συνδεσιμότητας της ΕΕ είναι να προωθηθεί η απόδοση στην ενιαία αγορά της ΕΕ και να αυξηθεί η συνδεσιμότητα σε παγκόσμια κλίμακα, με γνώμονα τα οφέλη και τα δικαιώματα των πολιτών. Οι στόχοι αυτοί υποστηρίζονται από πολιτικές σχετικά με: τη βιώσιμη ανάπτυξη, την απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές, την ψηφιοποίηση, την καινοτομία και την παγκόσμια πρωτοπορία.

Η πείρα της ΕΕ τής επιτρέπει να προαγάγει μια βιώσιμη, ολοκληρωμένη και βασισμένη σε κανόνες προσέγγιση για τη συνδεσιμότητα.

- **Βιώσιμη συνδεσιμότητα:** Για να προωθηθεί η παραγωγικότητα και η δημιουργία ανάπτυξης και θέσεων εργασίας, είναι απαραίτητο οι επενδύσεις στον τομέα της

⁵ Ανακοίνωση «Ένας σύγχρονος προϋπολογισμός για μια Ένωση που προστατεύει, ενδυναμώνει και υπερασπίζεται τους πολίτες της - Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027», COM (2018) 321.

⁶ Ανακοίνωση με τίτλο «Συμμαχίες Αφρικής-Ευρώπης για βιώσιμες επενδύσεις και θέσεις εργασίας», COM (2018) 643 και ανακοίνωση «Προς μια πιο αποτελεσματική χρηματοοικονομική δομή των επενδύσεων εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης», COM (2018) 644 τελικό.

⁷ Η υποχρέωση διεξαγωγή εκτιμήσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων υποδομής καθιερώθηκε για πρώτη φορά στη νομοθεσία της ΕΕ το 1985. Πρέπει να εφαρμόζονται η αρχή της προφύλαξης, η αρχή της πρόληψης, η αρχή της αποκατάστασης των περιβαλλοντικών ζημιών στην πηγή και η αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει». Βλ. Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 174 παράγραφος 2.

συνδεσιμότητας να εξασφαλίζουν αποτελεσματικότητα της αγοράς και να είναι δημοσιονομικά βιώσιμες. Για την αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, πρέπει να προωθηθεί η απαλλαγή της οικονομίας από τις ανθρακούχες εκπομπές και να τηρούνται υψηλά πρότυπα με βάση τις εκτιμήσεις περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Για περαιτέρω κοινωνική πρόοδο, πρέπει να υιοθετηθούν υψηλά πρότυπα διαφάνειας και χρηστής διακυβέρνησης και να ζητείται η γνώμη των πληθυσμών τους οποίους αφορούν τα έργα, με κατάλληλες διαβουλεύσεις με το κοινό. Με τις πολιτικές συνδεσιμότητας θα πρέπει να μειωθεί το εξωτερικό κόστος, όπως οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις, η συμφόρηση, ο θόρυβος, η ρύπανση και τα ατυχήματα. Εν ολίγοις, η συνδεσιμότητα πρέπει να είναι οικονομικά, δημοσιονομικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά βιώσιμη μακροπρόθεσμα.

- **Ολοκληρωμένη συνδεσιμότητα.** Η συνδεσιμότητα αφορά τα δίκτυα και τη μέσω αυτών ροή αγαθών, υπηρεσιών και κεφαλαίων. Αυτό σημαίνει συνδέσεις μεταφορών, αεροπορικών, από ξηράς ή δια θαλάσσης. Σημαίνει ψηφιακά δίκτυα, από τα σταθερά έως τα κινητά, από τον βασικό κορμό του Διαδικτύου έως το τελευταίο χιλιόμετρο, από τα καλώδια έως τους δορυφόρους. Σημαίνει επίσης δίκτυα και ροές ενέργειας, από το φυσικό αέριο, συμπεριλαμβανομένου του υγροποιημένου φυσικού αερίου, έως τα δίκτυα μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, από τις ανανεώσιμες πηγές έως την ενεργειακή απόδοση. Οι συνέργειες μεταξύ των τριών τομέων, οι οποίες ενίοτε οδηγούν σε καινοτόμες και νέες μορφές συνδεσιμότητας, πρέπει να βελτιωθούν. Η συνδεσιμότητα έχει καθοριστική ανθρώπινη διάσταση και τα συμφέροντα και τα δικαιώματα των πολιτών πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο κάθε πολιτικής.
- **Διεθνείς κανόνες συνδεσιμότητας βάσει κανόνων.** Οι κανόνες και οι κανονισμοί είναι απαραίτητοι για την αποτελεσματική, δίκαιη και ομαλή κυκλοφορία προσώπων, αγαθών, υπηρεσιών και κεφαλαίων. Πρακτικές, κανόνες, συμβάσεις και τεχνικά πρότυπα που έχουν συμφωνηθεί διεθνώς και υποστηρίζονται από διεθνείς οργανισμούς και όργανα καθιστούν δυνατή τη διαλειτουργικότητα των δικτύων και τις εμπορικές συναλλαγές πέραν συνόρων. Στην εσωτερική αγορά της, η ΕΕ εγγυάται μη διακριτική μεταχείριση και ισότιμους όρους για τις επιχειρήσεις και προωθεί ένα ανοιχτό και διαφανές επενδυτικό περιβάλλον, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία κρίσιμων περιουσιακών στοιχείων⁸. Η ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει να προωθεί ανοικτές και διαφανείς διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, με βάση τις οποίες οι εταιρείες θα απολαύουν ίσους όρους.

Σε αυτή τη βάση, η συνεργασία της με τους γείτονές της και τους Ασιάτες εταίρους της θα έχει τρεις άξονες:

- Πρώτον, συμβολή σε αποτελεσματικές συνδέσεις και δίκτυα μεταξύ Ευρώπης και Ασίας με διαδρόμους μεταφορών προτεραιότητας, ψηφιακές ζεύξεις και συνεργασία στον τομέα της ενέργειας προς εξυπηρέτηση των προσώπων και των αντίστοιχων οικονομιών.
- Δεύτερον, σύναψη εταιρικών σχέσεων στον τομέα της συνδεσιμότητας με βάση από κοινού συμφωνηθέντες κανόνες και πρότυπα που επιτρέπουν καλύτερη διαχείριση των ροών αγαθών, προσώπων, κεφαλαίων και υπηρεσιών.

⁸ Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση πλαισίου για τον έλεγχο των άμεσων ξένων επενδύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (COM(2017) 487).

- Τρίτον, συμβολή στην αντιμετώπιση των σημαντικών επενδυτικών κενών με βελτίωση της κινητοποίησης πόρων, αύξηση της μόχλευσης των χρηματοδοτικών πόρων της ΕΕ και ενίσχυση των διεθνών εταιρικών σχέσεων.

3. Δημιουργία αποτελεσματικών συνδέσεων μεταξύ Ευρώπης και Ασίας

Για να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των υφιστάμενων και των μελλοντικών συνδέσεων, η Ένωση, μαζί με τους εταίρους της, θα πρέπει να χειρισθεί τις συνδέσεις μεταφορών και ενέργειας και τις ψηφιακές ζεύξεις μεταξύ Ευρώπης και Ασίας, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη την ταχεία τεχνολογική αλλαγή, η οποία έχει μεγάλη επίπτωση στη συνδεσιμότητα. Παράλληλα με τον χειρισμό των φυσικών συνδέσεων μεταξύ Ευρώπης και Ασίας, η ΕΕ και οι εταίροι της θα πρέπει επίσης να ενθαρρύνουν τη συνδεσιμότητα και την κινητικότητα φοιτητών, επιστημόνων και ερευνητών.

3.1. Μεταφορές

Τόσο οι Ασιάτες εταίροι όσο και η Ένωση έχουν συμφέρον να αναπτυχθούν αποδοτικές, οικονομικά και περιβαλλοντικά βιώσιμες εμπορικές οδοί και διάδρομοι μεταξύ Ευρώπης και Ασίας. Σήμερα, όσον αφορά την αξία, το 70 % του εμπορίου πραγματοποιείται διά θαλάσσης, άνω του 25 % μεταφέρεται αεροπορικώς, ενώ οι σιδηροδρομικές μεταφορές παραμένουν σχετικά οριακές. Το δυναμικό ανάπτυξης σε όλους τους τομείς είναι σημαντικό.

Η ΕΕ θα πρέπει να ενισχύσει τη συνδεσιμότητα των μεταφορών μαζί με τους γείτονές της και τους Ασιάτες εταίρους της. Η ΕΕ θα πρέπει να εργαστεί για τη **σύνδεση του καλά αναπτυγμένου Διερωπαϊκού Δικτύου Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) με δίκτυα στην Ασία**. Το ΔΕΔ-Μ έχει σαφείς προτεραιότητες και πρότυπα για την προώθηση διασυνοριακών και διαλειτουργικών πολυτροπικών μεταφορών, δηλ. συνδυασμό των σιδηροδρομικών, των θαλάσσιων και των εσωτερικών πλωτών μεταφορών. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, η ΕΕ θα μπορούσε να προσφέρει τεχνική συνδρομή όπου χρειάζεται για να βοηθήσει τους εταίρους της στον προγραμματισμό των οικείων συστημάτων μεταφορών και να διασφαλίσει τη διασύνδεσή τους και να συνεισφέρει στη χρηματοδότηση υποδομών, κατά περίπτωση (βλ. μέρος 4). Νέες μέθοδοι αξιολόγησης των επιπέδων συνδεσιμότητας, παραδείγματος χάρη με δείκτες συνδεσιμότητας, θα συμβάλουν στον εντοπισμό ελλείψεων και δυνατοτήτων. Η ΕΕ θα πρέπει επίσης να συμβάλει στην αύξηση της ασφάλειας στις μεταφορικές συνδέσεις με την Ασία.

Συνδεσιμότητα και ασφάλεια

Ο κόσμος εξαρτάται όλο και περισσότερο από εξειδικευμένα δίκτυα δεδομένων και μεταφορών, ενεργειακές συνδέσεις, πλήρως χρονικά προσδιορισμένες αλυσίδες αξίας, καθώς και από την κινητικότητα των προσώπων. Η διαχείριση αυτών των ροών σημαίνει εξεύρεση ορθής ισορροπίας μεταξύ της διευκόλυνσής τους και της ασφάλειας και της προστασίας τους. Σε μια εποχή υβριδικών απειλών και τρομοκρατίας, έχει σημασία η «ασφάλεια ροής». Η πρόσβαση σε εμπορικούς άξονες εξακολουθεί να εξαρτάται από την ύπαρξη κατάλληλου πολιτικού περιβάλλοντος και περιβάλλοντος ασφάλειας και υπόκειται στην αντιμετώπιση προκλήσεων, όπως το διεθνές οργανωμένο έγκλημα και κάθε είδους παράνομη διακίνηση και εμπορία ανθρώπων, η ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, οι επιθέσεις κατά της ασφάλειας των μεταφορών και της ενέργειας. Οι εν λόγω προκλήσεις δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπισθούν μόνο με τις εσωτερικές ή εξωτερικές πολιτικές χωρών ή οντοτήτων. Η ΕΕ θα πρέπει να συνεργαστεί με τις χώρες εταίρους για να καταστεί η συνδεσιμότητα μεταφορών με την Ασία ασφαλέστερη και πιο προστατευμένη, ιδίως όσον αφορά την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο.

- **Αεροπορικές μεταφορές**

Οι **συμφωνίες αεροπορικών μεταφορών** της ΕΕ με τρίτες χώρες δημιουργούν νέες οικονομικές προοπτικές με το άνοιγμα των αγορών και την προώθηση επενδυτικών δυνατοτήτων. Για να καταστεί δυνατή η ανάπτυξη των αεροπορικών μεταφορών προς όφελος των πολιτών και των επιχειρήσεων της ΕΕ και των χωρών εταίρων, η ΕΕ διαπραγματεύεται επί του παρόντος συμφωνίες αεροπορικών μεταφορών με πολλές γείτονες χώρες της ΕΕ και χώρες της Ασίας⁹. Κατά τον τρόπο αυτό, η ΕΕ αντιμετωπίζει επίσης τις περιβαλλοντικές και τις κλιματικές επιπτώσεις της αεροπορίας, ιδίως το πρόβλημα των εκπομπών από τις αερομεταφορές. Η ΕΕ θα συνεχίσει να στηρίζει εντός της Ευρώπης, στην Ασία και πέραν αυτής την αναγκαία **μακροπρόθεσμη απαλλαγή από τις ανθρακούχες εκπομπές** από τις αεροπορικές μεταφορές, μεταξύ άλλων με την προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής των διεθνών συμφωνιών¹⁰ και με στοχοθετημένες δραστηριότητες για την ανάπτυξη ικανοτήτων στις χώρες εταίρους.

- **Θαλάσσιες μεταφορές**

Η ΕΕ υποστηρίζει την ανάπτυξη καθαρής και βιώσιμης ναυτιλίας με ανάπτυξη μέτρων πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ και με τη συμβολή της στις προσπάθειες προστασίας του περιβάλλοντος, μεταξύ των οποίων είναι και εκείνες του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΔΝΟ). Στο πλαίσιο της στρατηγικής για την απαλλαγή των μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές, η Επιτροπή θα προωθήσει περαιτέρω τη χρήση **εναλλακτικών καυσίμων** σε λιμένες της Ευρώπης και της Ασίας. Η Επιτροπή, συνεχίζοντας τη συνεργασία της με τρίτες χώρες στην Ασία με κατάλληλες **συμφωνίες θαλάσσιων μεταφορών**, θα συμβάλει στη ρύθμιση και τη διευκόλυνση της ναυτιλιακής κυκλοφορίας. Για να καταστούν ταχύτερες οι τελωνειακές διατυπώσεις, πρέπει να προωθήσει τις πρωτοβουλίες της στην ψηφιοποίηση και την απλούστευση των διοικητικών διατυπώσεων στους λιμένες της Ασίας¹¹. Η ΕΕ θα πρέπει επίσης να ενθαρρύνει την ευρύτερη υιοθέτηση των κανόνων του Ρότερνταμ, με βάση τους οποίους διευκολύνεται η χρήση ηλεκτρονικών παραστατικών στη ναυτιλία¹². Για να ενισχυθεί η προστασία της ναυτιλίας, η ΕΕ θα πρέπει να προτείνει πρόσθετα μέτρα και να εξακολουθήσει να υποστηρίζει τις διεθνείς προσπάθειες, μεταξύ άλλων μέσω του ΔΝΟ. Η ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει να αναπτύσσει τον γεφυροποιό ρόλο της στη λεκάνη της Μαύρης Θάλασσας.

- **Χερσαίες μεταφορές**

Στον τομέα των **σιδηροδρομικών μεταφορών**, η ΕΕ θα πρέπει, από κοινού με τους εταίρους της, να εργασθεί για την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των σιδηροδρομικών συνδέσεων, με μείωση του χρόνου διαμετακόμισης και βελτίωση των συντελεστών φορτίου. Η ΕΕ έχει επεκτείνει το Διερωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ) στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και πρόσφατα συμφώνησε την επέκταση του ΔΕΔ-Μ με τις έξι χώρες της εταιρικής σχέσης της Ανατολικής Ευρώπης (Αρμενία, Αζερμπαϊτζάν, Λευκορωσία, Γεωργία,

⁹ Οι διαπραγματεύσεις με την Αρμενία ολοκληρώθηκαν και βρίσκονται σε εξέλιξη με την ASEAN, το Αζερμπαϊτζάν, την Τουρκία και το Κατάρ. Η Επιτροπή μονογράφησε συμφωνία Κοινού Αεροπορικού Χώρου με την Ουκρανία, μια διμερή συμφωνία ασφάλειας πτήσεων με την Κίνα και διαπραγματεύεται μια συμφωνία με την Ιαπωνία.

¹⁰ Συμφωνίες ΔΟΠΑ.

¹¹ Ανακοίνωση «Στρατηγικοί στόχοι και συστάσεις πολιτικής της ΕΕ για τις θαλάσσιες μεταφορές μέχρι το 2018» (COM (2009) 8).

¹² Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με τις συμβάσεις διεθνών εμπορευματικών μεταφορών εν όλω ή εν μέρει δια θαλάσσης (2008).

Μολδαβία, Ουκρανία). Τόσο οι σιδηροδρομικές συνδέσεις **Βορρά-Νότου**¹³ όσο και εκείνες **Ανατολής-Δύσης**¹⁴ θα μπορούσαν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στο μέλλον. Ιδίως η σιδηροδρομική σύνδεση ΕΕ-Κίνας σημειώνει έντονη ανάπτυξη. Οι προκλήσεις όσον αφορά τη μακροπρόθεσμη οικονομική βιωσιμότητα και την ανταγωνιστική ουδετερότητα αυτής της σιδηροδρομικής σύνδεσης θα πρέπει να μελετηθούν. Η ΕΕ υποστηρίζει την πρωτοβουλία ενιαίου σιδηροδρομικού δικαίου της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (ΟΕΕ/ΗΕ), με την οποία επιδιώκεται η ενοποίηση του νομικού καθεστώτος των σιδηροδρομικών εμπορευματικών μεταφορών σε όλη την ευρασιατική ήπειρο. Η ΕΕ θα συνεργαστεί με τους σχετικούς οργανισμούς σιδηροδρομικών μεταφορών με σκοπό την διεύρυνση της εφαρμογής των ενωσιακών πλαισίων τεχνικών προδιαγραφών και διαχείρισης της ασφάλειας¹⁵. Όσον αφορά την ευρασιατική συνδεσιμότητα, οι **οδικές μεταφορές** συμφέρουν συνήθως στις μεσαίες αποστάσεις (όπως στην Κεντρική Ασία) και ως δευτερεύον δίκτυο μεταφορών σε συνδυασμό με άλλους τρόπους μεταφοράς. Πέραν αυτού, είναι καίριας σημασίας να εξασφαλισθούν κατάλληλες συνθήκες εργασίας για τους εργαζομένους του τομέα και θεμιτός ανταγωνισμός μεταξύ των επιχειρήσεων οδικών μεταφορών. Στη συνεργασία της με τις χώρες της Ασίας, η ΕΕ θα πρέπει να εστιάσει στην προώθηση της **οδικής ασφάλειας** με διάδοση βέλτιστων πρακτικών και πιο κατάλληλων λύσεων για τη μείωση των θανάτων και των τραυματισμών από τροχαία ατυχήματα. Η ΕΕ θα βοηθήσει επίσης στην προώθηση της ανταλλαγής **τελωνειακών** πληροφοριών, την ανάπτυξη συνεργασίας για τη διαμετακόμιση, τόσο σε διμερές επίπεδο όσο και μέσω του Παγκόσμιου Οργανισμού Τελωνείων (ΠΟΤ).

3.2. Ψηφιακή συνδεσιμότητα

Οι **ζεύξεις δικτύων υψηλής χωρητικότητας** είναι ζωτικής σημασίας για την υποστήριξη της ψηφιακής οικονομίας. Οι ζεύξεις του κύριου δικτύου με χώρες της Ασίας και άλλες τρίτες χώρες θα συμβάλει σε ένα πλήρως διασυνδεδεμένο δίκτυο, το οποίο θα παρέχει το απαιτούμενο εύρος ζώνης και άλλα ποιοτικά κριτήρια για αυτήν την όλο και πιο κρίσιμης σημασίας υποδομή. Η καθολική και προσιτή οικονομικά πρόσβαση στο διαδίκτυο αποδείχθηκε **ευνοϊκός παράγοντας της κοινωνικο-οικονομικής ανάπτυξης**.

Στις σχέσεις της με τις χώρες της Ασίας, η ΕΕ θα πρέπει να προωθήσει ένα ειρηνικό, ασφαλές και ανοικτό περιβάλλον ΤΠΕ και, παράλληλα, να αντιμετωπίσει τις απειλές κατά της ασφάλειας του κυβερνοχώρου και να προστατεύσει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ελευθερίες στο διαδίκτυο, καθώς και τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα. Χρειάζεται ολοκληρωμένη ρυθμιστική προσέγγιση για να υποστηριχθούν οι ιδιωτικές και οι δημόσιες επενδύσεις στην «ψηφιακή» υποδομή¹⁶, καθώς και πολιτικές και κίνητρα για τη γεφύρωση του ψηφιακού χάσματος, ιδίως σε απομακρυσμένες περιοχές ή περικόλειστες χώρες. Προς τον σκοπό αυτό, η Ένωση θα συνεχίσει, κατά περίπτωση, τη στρατηγική της

¹³ Οι σιδηροδρομικές συνδέσεις Βορρά-Νότου συνδέουν τη Μεσόγειο, τη Μαύρη Θάλασσα και τον Περσικό Κόλπο με τη Βόρεια Θάλασσα, τη Βαλτική και την Αρκτική.

¹⁴ Οι σιδηροδρομικές συνδέσεις Ανατολής-Δύσης συνδέουν την ΕΕ με την Κίνα και την Κεντρική Ασία.

¹⁵ Διακυβερνητικός Οργανισμός Διεθνών Σιδηροδρομικών Μεταφορών (ΟΤΙΦ) και Οργάνωση Συνεργασίας των Σιδηροδρομικών Επιχειρήσεων (ΟΣΙΔ).

¹⁶ Βλ. ανακοίνωση «Ένας σύγχρονος προϋπολογισμός για μια Ένωση που προστατεύει, ενδυναμώνει και υπερασπίζεται τους πολίτες της», COM (2018)321, στην οποία η Επιτροπή πρότεινε να προωθηθεί η ψηφιακή συνδεσιμότητα με χώρες της Ασίας και άλλες χώρες μέσω της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» για την περίοδο 2021-27.

Digital4Development¹⁷ στην Ασία με την οποία προωθούνται οι ψηφιακές τεχνολογίες και υπηρεσίες για την προώθηση της κοινωνικο-οικονομικής ανάπτυξης.

3.3. Ενεργειακή συνδεσιμότητα

Η ελευθέρωση της αγοράς ενέργειας της ΕΕ σε συνδυασμό με τους στόχους για το 2020 για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση και τη στρατηγική για την Ενεργειακή Ένωση οδήγησαν σε αγορακεντρική μετάβαση προς καθαρές μορφές ενέργειας. Έχουν ως αποτέλεσμα ένα περισσότερο απαλλαγμένο από ανθρακούχες εκπομπές διασυνδεδεμένο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο είναι ζωτικής σημασίας για τον ανταγωνισμό και αποτελεί βασικό παράγοντα για την ενσωμάτωση της διαλείπουσας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Βασιζόμενη στην πείρα της, η ΕΕ θα πρέπει να προωθήσει τις περιφερειακές **πλατφόρμες ενεργειακής συνδεσιμότητας** που εστιάζονται στις αρχές της αγοράς, να ενθαρρύνει τον εκσυγχρονισμό του ενεργειακού συστήματος και να υιοθετήσει καθαρές (αποκεντρωμένες) λύσεις, την ενεργειακή απόδοση και **να υποστηρίξει την ενεργειακή συνδεσιμότητα μεταξύ των εταίρων και με τους εταίρους της στην Ασία.**

3.4. Συνδεσιμότητα των λαών

Η συνδεσιμότητα και η κινητικότητα φοιτητών, επιστημόνων και ερευνητών έχει **καίρια σημασία για την αμοιβαία κατανόηση και την οικονομική ανάπτυξη.** Από το 2014, με διάφορα προγράμματα έχει χρηματοδοτηθεί η κινητικότητα άνω των 18000 φοιτητών, ερευνητών και προσωπικού. Η ΕΕ θα πρέπει να ενισχύσει περαιτέρω τις ανταλλαγές σπουδαστών και επιστημόνων με χώρες της Ασίας μέσω του προγράμματος Erasmus, των δράσεων Marie Skłodowska Curie, της αμοιβαίας αναγνώρισης των πτυχίων και των περιφερειακών ανταλλαγών ερευνητών και νεωτεριστών. Η ΕΕ θα πρέπει να ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ πόλεων, καθώς και τη διάδραση των Πολιτιστικών Πρωτευουσών της ΕΕ και των ομολόγων τους στην Ασία, και να αυξήσει την κινητικότητα των καλλιτεχνών και τη συνεργασία στον τομέα του αθλητισμού.

Βασικές δράσεις για το κεφάλαιο 3

Η Επιτροπή:

- Θα αναπτύξει μέθοδο αξιολόγησης των επιπέδων βιώσιμης συνδεσιμότητας στην Ευρώπη και την Ασία και των οικονομικών τους επιπτώσεων εντός της ΕΕ και των περιφερειών της.
- Θα προωθήσει την ανταλλαγή δεδομένων για τους τελωνειακούς και ψηφιακούς διαδρόμους μεταφορών και την αξιολόγηση των κινδύνων.
- Θα συνεχίσει τις διαπραγματεύσεις για τη σύναψη συμφωνιών αεροπορικών μεταφορών με τον Σύνδεσμο Κρατών της Νοτιοανατολικής Ασίας (ASEAN), το Αζερμπαϊτζάν, την Τουρκία και το Κατάρ, και θα υπογράψει διμερείς συμφωνίες ασφάλειας των αερομεταφορών με τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας (Κίνα) και την Ιαπωνία.
- Θα προωθήσει σε διεθνή φόρουμ συμφωνίες για την απαλλαγή των μεταφορών από τις ανθρακούχες εκπομπές, ιδίως στον τομέα των αεροπορικών και των θαλάσσιων μεταφορών.

¹⁷ Βλ. το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής «Digital4Development: ένταξη των ψηφιακών τεχνολογιών και υπηρεσιών στην αναπτυξιακή πολιτική της ΕΕ» SWD(2017)157.

- Θα προωθήσει την ψηφιοποίηση και τη διοικητική απλούστευση της εμπορικής ναυτιλίας στην Ασία και τις χώρες της Μαύρης Θάλασσας, καθώς και την υιοθέτηση των κανόνων του Ρότερνταμ.
- Θα διερευνήσει το ενδεχόμενο επέκτασης της εντολής του/των συντονιστή/-ών των διαδρόμων ΔΕΔ-Μ της ΕΕ στην περιοχή διεύρυνσης και γειτονίας στο πλαίσιο της προβλεπόμενης αναθεώρησης του κανονισμού για το ΔΕΔ-Μ που πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως το 2023.
- Θα εργασθεί με αντικείμενο τα πρότυπα όσον αφορά τη δεοντολογική χρήση των μελλοντικών τεχνολογιών, όπως η τεχνητή νοημοσύνη και θα προωθήσει την πλήρη τήρηση υπεύθυνης κρατικής συμπεριφοράς στο διαδίκτυο.
- Θα προωθήσει περαιτέρω τα προγράμματα Erasmus και τις δράσεις Marie Skłodowska Curie στην Ασία και συναφείς ρυθμίσεις αμοιβαιότητας για να αυξηθούν οι ευκαιρίες ανταλλαγής και κινητικότητας.

4. Ανάπτυξη διεθνών εταιρικών σχέσεων για βιώσιμη συνδεσιμότητα

Υφίσταται ευρύ φάσμα φορέων και δυναμική για τον καθορισμό των παραμέτρων συνεργασίας στον τομέα της βιώσιμης συνδεσιμότητας¹⁸. Για να επιδιωχθεί αποτελεσματική συνδεσιμότητα, η ΕΕ θα πρέπει να ενισχύσει τις υφιστάμενες διμερείς, περιφερειακές και διεθνείς εταιρικές σχέσεις που είναι βιώσιμες, ανοικτές, χωρίς αποκλεισμούς και βασισμένες σε κανόνες και να αναπτύξει νέες.

4.1. Διμερής συνεργασία

Η ΕΕ είναι μείζων εταίρος **συνεργασίας στον τομέα της ανάπτυξης και των επενδύσεων** στην Ασία. Ο διάλογος για την ανάπτυξη έχει επίσης ως αντικείμενο τις επενδύσεις και τη βιώσιμη συνδεσιμότητα και θα πρέπει να περιλαμβάνει τη συνεργασία με τρίτες χώρες. Εν προκειμένω, η ΕΕ και οι Ασιάτες εταίροι της μπορούν να συνεργασθούν καλύτερα για τη βελτίωση του ρυθμιστικού περιβάλλοντος, της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών και της κινητοποίησης εγχώριων πόρων. Η ΕΕ θα προσφέρει επίσης την στήριξή της, μεταξύ άλλων με την παροχή τεχνικής συνδρομής, για να ενισχυθεί η ικανότητα προγραμματισμού, να αναπτυχθούν και να υλοποιηθούν έργα βιώσιμης συνδεσιμότητας, καθεστώτα πολιτικών και ρύθμισης, με βάση τα διεθνή πρότυπα και τις βέλτιστες πρακτικές.

Η διμερής συνεργασία με μεμονωμένες χώρες θα πρέπει να προσαρμόζεται στην ιδιαίτερη τους κατάσταση. Παραδείγματος χάρι, με την Κίνα, η ΕΕ θα πρέπει να ενισχύσει την υπάρχουσα συνεργασία σχετικά με τις αντίστοιχες υποδομές και τις πρωτοβουλίες συνεργασίας για την ανάπτυξη, να προωθήσει την εφαρμογή των αρχών της πρόσβασης στην αγορά και ισότιμων όρων, όπως επίσης να στηριχθεί σε διεθνή πρότυπα στις πρωτοβουλίες συνδεσιμότητας. Όσον αφορά την Ιαπωνία, η ΕΕ θα πρέπει να συντονίσει στενά τις προσπάθειες προώθησης των διεθνών προτύπων και της περιφερειακής συνεργασίας στην Ασία, ιδίως με την εντατικοποίηση του διαλόγου ΕΕ-Ιαπωνίας σε θέματα μεταφορών. Στη Νοτιοανατολική Ασία, η ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει τον διάλογο που άρχισε το 2011 με τη Σιγκαπούρη στον τομέα των μεταφορών.

¹⁸ Βλ. κοινό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SWD (2017) 436, «Χαρτογράφηση της ευρωασιατικής συνδεσιμότητας - Κύρια Πορίσματα» για τις διάφορες πρωτοβουλίες συνδεσιμότητας που επιδιώκονται με εταίρους της ΕΕ.

Ταυτόχρονα, η ΕΕ θα πρέπει να διευρύνει τον διάλογο με αντικείμενο τη βιώσιμη συνδεσιμότητα με άλλους εταίρους, μεταξύ των οποίων είναι το Αφγανιστάν, η Ινδία, η Ινδονησία, το Ιράν, το Πακιστάν, η Ρωσία, η Δημοκρατία της Κορέας, η Τουρκία και οι χώρες της Κεντρικής Ασίας, καθώς και η Αυστραλία και οι Ηνωμένες Πολιτείες.

Βιώσιμη συνδεσιμότητα και πολιτικές διεύρυνσης και γειτονίας της ΕΕ

Η συνδεσιμότητα αποτελεί σημαντική πτυχή των πολιτικών διεύρυνσης και γειτονίας της ΕΕ. Καθώς οι χώρες που καλύπτονται από τις εν λόγω πολιτικές συγκλίνουν ή εναρμονίζουν τις προσεγγίσεις τους με εκείνες της ΕΕ, η βιώσιμη συνδεσιμότητα εισάγεται σταδιακά στη νομοθεσία τους.

Στο πλαίσιο της νέας πολιτικής της ΕΕ για τα Δυτικά Βαλκάνια, η Επιτροπή δρομολόγησε πρόσφατα εμβληματικές πρωτοβουλίες για αυξημένη συνδεσιμότητα και ένα Ψηφιακό Θεματολόγιο για την περιοχή¹⁹. Επίσης, στη δήλωση της Σόφιας της διάσκεψης κορυφής ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων, τον Μάιο του 2018, αναλαμβάνεται η δέσμευση για σημαντική αύξηση της συνδεσιμότητας σε όλες τις διαστάσεις της: μεταφορές, ενέργεια, ψηφιακές υπηρεσίες και πολίτες²⁰. Επί του παρόντος είναι στο στάδιο της προετοιμασίας ενός σχεδίου δράσης για επενδύσεις στον τομέα των μεταφορών στις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, επιπροσθέτως της πρόσφατης δέσμευσης για την ενίσχυση της συνεργασίας στο πεδίο της ψηφιακής οικονομίας.

Εν προκειμένω, η Επιτροπή θα εξασφαλίσει ότι θα ληφθεί ευρύτερα υπόψη στις πολιτικές διεύρυνσης και γειτονίας της ΕΕ η βιώσιμη συνδεσιμότητα και θα προωθήσει περαιτέρω την τεχνική και ρυθμιστική σύγκλιση στον εν λόγω τομέα. Επίσης, θα παρέχει περαιτέρω βοήθεια όσον αφορά την εφαρμογή της νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων και θα προωθήσει τη διαφάνεια και τις βέλτιστες πρακτικές.

4.2. Περιφερειακή συνεργασία

Η ΕΕ διαθέτει πείρα στη δημιουργία δομών περιφερειακής συνεργασίας, όπως αυτές γύρω από την περιοχή της Βαλτικής Θάλασσας. Συνεργαζόμενη με τις χώρες εταίρους της, τους διεθνείς οργανισμούς και τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, η ΕΕ θα πρέπει να εξετάσει **τρόπους συνεργασίας με θέμα την περιφερειακή συνδεσιμότητα** στην Ασία, με την εκπόνηση ανάλυσης δραστηριοτήτων σχετικών με τη συνδεσιμότητα σε συγκεκριμένες περιοχές, των κενών συνδεσιμότητας και των δυνατοτήτων συνεργασίας για τη στήριξη της συνδεσιμότητας ΕΕ-Ασίας.

Η Ασία αριθμεί πολλούς διεθνείς οργανισμούς και μηχανισμούς με εντολές που άπτονται της συνδεσιμότητας²¹. Η φύση της συμμετοχής της ΕΕ στους οργανισμούς αυτούς εξαρτάται από

¹⁹ Ανακοίνωση με τίτλο «Μια αξιόπιστη προοπτική διεύρυνσης για τα Δυτικά Βαλκάνια και αυξημένη δέσμευση της ΕΕ απέναντί τους»

COM(2018) 65.

²⁰ Δήλωση της Σόφιας (Μάιος 2018). Διατίθεται στον δικτυακό τόπο: http://www.consilium.europa.eu/media/34776/sofia-declaration_en.pdf.

²¹ Μεταξύ αυτών η ASEM, η ASEAN, η Πρωτοβουλία Πολυκλαδικής Τεχνικής και Οικονομικής Συνεργασίας του Κόλπου της Βεγγάλης, η Ένωση Περιφερειακής Οικονομικής Συνεργασίας της Κεντρικής Ασίας, η Ένωση περιφερειακής Συνεργασίας της Νότιας Ασίας, η Ένωση Υποπεριφερειακής Οικονομικής Συνεργασίας της Νότιας Ασίας και ο Οργανισμός Συνεργασίας της Σαγκάης.

τις δραστηριότητές τους και το αντικείμενο της δράσης. Η ASEM αποτελεί σημαντική πλατφόρμα συνεργασίας με βασικούς Ασιάτες εταίρους. Η ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει την ενίσχυση της συνεργασίας με την ASEAN, κεντρικό παράγοντα συνδεσιμότητας στη Νοτιοανατολική Ασία, προς υποστήριξη του Γενικού Σχεδίου Διασύνδεσης της ASEAN για το 2025 και της σύγκλισης των προτύπων στο σχέδιο αυτό, καθώς και μέσω του εν εξελίξει διαλόγου για τις μεταφορές²². Τέλος, η ΕΕ πρέπει επίσης να προωθήσει την περιφερειακή συνεργασία με αντικείμενο τη βιώσιμη συνδεσιμότητα ως βασική πτυχή της στρατηγικής της στην Κεντρική Ασία.

4.3. Διεθνής συνεργασία

Η διεθνής συνεργασία διαδραματίζει κεντρικό ρόλο στον καθορισμό των νομικών πλαισίων και των συγκεκριμένων μορφών που λαμβάνει η συνδεσιμότητα. Διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της βιωσιμότητας αυτών των πλαισίων, όπως αποδείχθηκε με την πρόσφατη πρωτοβουλία στον τομέα της διακυβέρνησης των ωκεανών.

Διακυβέρνηση των ωκεανών

Η ΕΕ είναι προσηλωμένη στην ελευθερία της ναυσιπλοΐας και τη βιώσιμη διακυβέρνηση των ωκεανών και των θαλασσών. Τον Νοέμβριο του 2016, σε κοινή ανακοίνωση²³ προτάθηκαν 50 δράσεις για την ασφαλή, προστατευμένη, καθαρή και βιώσιμη διαχείριση των ωκεανών ανά τον κόσμο, με την επιδίωξη «εταιρικών σχέσεων για τους ωκεανούς» με βασικούς φορείς. Μαζί με την Παγκόσμια Τράπεζα, η ΕΕ προγραμματίσει ένα «πλαίσιο ανάπτυξης της γαλάζιας οικονομίας», το οποίο θα βοηθήσει τα παράκτια κράτη, περιφέρειες και κοινότητες να μεταβούν στη γαλάζια οικονομία με τη σύσταση μηχανισμού συνδυαστικής χρηματοδότησης για επενδύσεις από συμπράξεις δημοσίου και ιδιωτικού τομέα σε μια 30ετία.

Οι διεθνείς οργανισμοί²⁴ αναπτύσσουν **διεθνείς συμφωνίες και πρότυπα**, η επιβολή και η αναγνώριση των οποίων απαιτείται για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, την προώθηση της πρόσβασης στην αγορά, την προώθηση ελεύθερου και θεμιτού εμπορίου και την εξασφάλιση της **διαλειτουργικότητας των δικτύων**.²⁵ Διεθνή πρότυπα που εγκρίνονται από κοινού προσφέρουν τεχνική εναρμόνιση που επιτρέπει τη διαλειτουργικότητα διαφορετικών δικτύων. Οι διεθνείς και οι ευρωπαϊκοί οργανισμοί τυποποίησης²⁶ είναι βασικοί εταίροι της ΕΕ και εξασφαλίζουν την τεχνική εναρμόνιση στην Ευρώπη και την Ασία, με βάση τη συναινετική κατάρτιση προτύπων

²² Κατά περίπτωση, η ΕΕ θα μπορούσε να συνεργαστεί σε τεχνικό επίπεδο με την Ευρασιατική Οικονομική Ένωση και τα κράτη μέλη της, με στόχο την επίτευξη μεγαλύτερης σύγκλισης των τεχνικών κανονισμών και προτύπων με τους διεθνείς κανόνες.

²³ Κοινή ανακοίνωση με τίτλο «Διεθνής διακυβέρνηση των ωκεανών», JOIN (2016) 49.

²⁴ Μεταξύ άλλων ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, η ΟΕΕ/ΟΗΕ και η Επιτροπή της Χερσαίων Μεταφορών· στις σιδηροδρομικές μεταφορές, ο ΟΤΙΦ και η ΟΣΙΔ· στον τομέα της ενέργειας, ο Διεθνής Οργανισμός Ενέργειας και ο Διεθνής Οργανισμός Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Σε άλλους βασικούς οργανισμούς με παγκόσμια εντολή περιλαμβάνονται ο Διεθνής ναυτιλιακός Οργανισμός (ΔΝΟ), ο Διεθνής Οργανισμός Πολιτικής Αεροπορίας (ΔΟΠΑ), η Διεθνής Ένωση Τηλεπικοινωνιών (ITU) και ο Διεθνής Οργανισμός Εργασίας (ΔΟΕ) για τα εργασιακά δικαιώματα.

²⁵ Περιλαμβάνονται, ενδεικτικά, η Σύμβαση της ΟΕΕ/ΟΗΕ για την πρόσβαση σε πληροφορίες, η συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη για περιβαλλοντικά θέματα και η σύμβαση Espoo της ΟΕΕ/ΟΗΕ για την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και το πρωτόκολλό της σχετικά με τις στρατηγικού χαρακτήρα περιβαλλοντικές αξιολογήσεις.

²⁶ Διεθνής Ηλεκτροτεχνική Επιτροπή, ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης και η Διεθνής Ένωση Τηλεπικοινωνιών· Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τυποποίησης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ηλεκτροτεχνικής Τυποποίησης και το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο Τηλεπικοινωνιακών Προτύπων.

καθοδηγούμενων από τη βιομηχανία. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τους εν λόγω οργανισμούς και τις σχετικές βιομηχανίες με σκοπό την επανεξέταση της αναγκαιότητας προτύπων σχετικών με τη συνδεσιμότητα. Η Επιτροπή θα επεκτείνει την παροχή τεχνικής συνδρομής και θα επιδιώξει στενότερο συντονισμό με τους αρμόδιους διεθνείς οργανισμούς και αλλοδαπούς εταίρους για να εξασφαλίσει τη δέσμευση βασικών τρίτων χωρών στα πρότυπα αυτά και την ευρύτερη υιοθέτησή τους. Συνολικά, η ΕΕ θα πρέπει να ενισχύσει τη συνεργασία της με διεθνείς οργανισμούς και να ενδυναμώσει την εξωτερική της εκπροσώπηση, συμμετοχή και συντονισμό.

Βασικές δράσεις για το κεφάλαιο 4

Η Επιτροπή:

- Θα εντείνει τη συνεργασία με τις ενδιαφερόμενες τρίτες χώρες, μεταξύ άλλων και στην πλατφόρμα συνδεσιμότητας ΕΕ-Κίνας, θα προωθήσει την ψηφιακή οικονομία, την αποδοτική συνδεσιμότητα των μεταφορών και την έξυπνη, βιώσιμη, ασφαλή και προστατευμένη κινητικότητα, με βάση την επέκταση του δικτύου ΔΕΔ-Μ, και θα προωθήσει ίσους όρους στις επενδύσεις.
- Θα υποστηρίζει τη βιώσιμη συνδεσιμότητα στον διάλογο πολιτικής και ανάπτυξης με τρίτες χώρες.
- Θα εμβαθύνει τη συνεργασία με τους αρμόδιους περιφερειακούς οργανισμούς της Ασίας και θα δρομολογήσει προσεγγίσεις περιφερειακής συνδεσιμότητας για την Ασία.
- Θα συνεργασθεί με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς τυποποίησης και τα εθνικά τους μέλη με σκοπό την αποτελεσματική και από κοινού ανάπτυξη των απαραίτητων τεχνικών προτύπων, μεταξύ άλλων μέσω της παροχής στοχευμένης τεχνικής συνδρομής και της τεχνικής συνεργασίας.
- Θα συνεργασθεί με την Οικονομική Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (ΟΕΕ/ΗΕ) για την ενοποίηση του νομικού καθεστώτος των σιδηροδρομικών μεταφορών εμπορευμάτων ανά την ευρασιατική ήπειρο, και με τον Διακυβερνητικό Οργανισμό Διεθνών Σιδηροδρομικών Μεταφορών (ΟΤΙΦ) και την Οργάνωση Συνεργασίας των Σιδηροδρομικών Επιχειρήσεων (ΟΣJD) για να επεκταθεί η εφαρμογή των τεχνικών προδιαγραφών της ΕΕ και των πλαισίων διαχείρισης της ασφάλειας.

5. Περισσότερες και καλύτερες επενδύσεις στη βιώσιμη συνδεσιμότητα

Συνολικά, δεν καλύπτονται οι ανάγκες επενδύσεων στη συνδεσιμότητα. Σε μελέτη της Παγκόσμιας Τράπεζας αναδεικνύεται ότι οι φτωχότερες χώρες έχουν, αναλογικά, τις υψηλότερες ανάγκες (12,5 τοις εκατό του ΑΕΠ κατά μέσον όρο) και τα μεγαλύτερα κενά (7,5 τοις εκατό του ΑΕΠ) σε δαπάνες σε υποδομές. Για την αντιμετώπιση αυτού του σημαντικού επενδυτικού κενού είναι απαραίτητη μια ολοκληρωμένη προσέγγιση για τη χρηματοδότηση. Αφετηρία της αποτελούν η καλύτερη κινητοποίηση εγχώριων πόρων, τα

μοντέλα τιμολόγησης της χρήσης των υποδομών και τα ρυθμιστικά πλαίσια. Αυτό ισχύει και για την Ασία, όπου είναι μεγάλες οι περιφερειακές ανισότητες²⁷.

5.1. Νέα και καινοτόμα χρηματοδότηση της συνδεσιμότητας από την ΕΕ

Η παρούσα ανακοίνωση δεν αποσκοπεί στην κατάρτιση επενδυτικού σχεδίου, αν και τα υπάρχοντα και τα μελλοντικά χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ θα μπορούσαν να προσφέρουν κάποιες προοπτικές στην υποστήριξη των ιδιωτικών επενδύσεων σε έργα σχετιζόμενα με τη συνδεσιμότητα.

Η ΕΕ διαθέτει ήδη ένα ικανοποιητικό **ιστορικό** στη χρηματοδοτική στήριξη της συνδεσιμότητας²⁸. Γεωγραφικοί επενδυτικοί μηχανισμοί, όπως το Ταμείο Επενδύσεων Γειτονίας (NIF), η Επενδυτική Διευκόλυνση για την Κεντρική Ασία (IFCA) και η Επενδυτική Διευκόλυνση για την Ασία (AIF), παρέχουν χρηματοδοτική και τεχνική συνδρομή για υποδομές και συνδεσιμότητα. Οι επενδυτικές διευκολύνσεις για την Ασία και την Κεντρική Ασία και μόνον έχουν προσελκύσει επενδύσεις άνω των 4,2 δισ. EUR από το 2010 έως τα μέσα του 2018, με συνδυασμό επιχορηγήσεων και δανείων²⁹. Το επενδυτικό σχέδιο για την Ευρώπη περιλαμβάνει επίσης συγκεκριμένες δυνατότητες για κοινές επενδύσεις στην Ευρώπη.

Για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (2021-2027), η Επιτροπή πρότεινε μια σειρά καινοτόμων μέτρων που θα μπορούσαν να τονώσουν τις δημόσιες και τις ιδιωτικές επενδύσεις στη συνδεσιμότητα. Η πρόταση της Επιτροπής περιλαμβάνει κυρίως ένα επενδυτικό πλαίσιο εξωτερικής δράσης, με βάση το υφιστάμενο Ευρωπαϊκό Ταμείο Βιώσιμης Ανάπτυξης³⁰ (που εντάσσεται στο Εξωτερικό Επενδυτικό Σχέδιο της ΕΕ και εφαρμόζεται στην Αφρική και τις γειτονικές χώρες), με σκοπό την παροχή χρηματοδότησης για την προσέλκυση πρόσθετων δημόσιων και ιδιωτικών κεφαλαίων. Μολονότι η κύρια έμφαση θα δοθεί στην Αφρική και στην γειτονία της ΕΕ, μέρος των πόρων της θα διατεθούν επίσης σε άλλες γεωγραφικές περιοχές.

Πέραν αυτού, η Επιτροπή στηρίζει όλες τις προσπάθειες που αποβλέπουν να καταστεί το θεσμικό και επιχειρησιακό πλαίσιο της ΕΕ για τις εξωτερικές επενδύσεις ακόμη πιο αποτελεσματικό και λειτουργικό, ώστε να αντιμετωπισθούν οι κύριες επενδυτικές προκλήσεις μας. Σε πρόσφατη ανακοίνωση της Επιτροπής³¹ τονίζεται η ανάγκη διεθνούς συνεργασίας για να καταστεί δυνατή η στήριξη με συνδυασμό των χρηματοδοτικών πόρων, ιδίως μέσω της προσέλκυσης περισσότερων ιδιωτικών επενδύσεων, και τονίζεται η ανάγκη πλήρους αξιοποίησης των διαθέσιμων μέσων, αρχής γενομένης με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Βιώσιμης Ανάπτυξης. Η ανακοίνωση καλεί επίσης τους βασικούς οικονομικούς και

²⁷ Inderst, George (2018), 'Infrastructure Investment, Private Finance, and Institutional Investors: Asia from a Global Perspective', Asian Development Bank Institute.

²⁸ Από το 2014 έως τα μέσα του 2018, το Ταμείο Επενδύσεων για τα Δυτικά Βαλκάνια μόχλευσε επενδύσεις στη συνδεσιμότητα ύψους περίπου 2,4 δισ. EUR, ενώ το ταμείο επενδύσεων γειτονίας μόχλευσε επενδύσεις στη συνδεσιμότητα ύψους περίπου 2,9 δισ. EUR στις χώρες εταίρους της Ανατολικής Ευρώπης.

²⁹ Παραδείγματος χάρη, η ΕΤΕπ συμβάλλει με 70 εκατ. EUR στο έργο μεταφοράς και εμπορίας ηλεκτρικής ενέργειας στην Κεντρική Ασία και τη Νότια Ασία (CASA-1000), το οποίο καθιστά δυνατή τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ της Κιργιζίας και του Τατζικιστάν με το Αφγανιστάν και το Πακιστάν.

³⁰ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ETBA), της εγγύησης του ETBA και του Ταμείου Εγγυήσεων του ETBA.

³¹ Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Προς μια πιο αποτελεσματική χρηματοπιστωτική δομή για επενδύσεις εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, COM (2018) 644.

αναπτυξιακούς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στη χρηματοδότηση της ανάπτυξης να εντείνουν τη συνεργασία τους.

Καινοτόμος χρηματοδότηση για διεθνή συνεργασία στο επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο (2021-2027)

Τον Μάιο του 2018, η Επιτροπή υπέβαλε την πρότασή της³² για το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο της ΕΕ, το οποίο περιλαμβάνει μέτρα για την προώθηση των επενδύσεων, μεταξύ άλλων, και στη βιώσιμη συνδεσιμότητα. Η Επιτροπή προτείνει μια νέα δομή εξωτερικών επενδύσεων, με παγκοσμίως εκτεταμένη κάλυψη, όπου περιλαμβάνεται η Ασία³³. Όπως και η προκάτοχός της, θα κινητοποιήσει δημόσια και ιδιωτική χρηματοδότηση, μέσω της ενισχυμένης εγγύησης της ΕΕ, η οποία μπορεί να συμπληρωθεί με επιχορηγήσεις και δάνεια. Εάν συμφωνηθεί, η νέα δομή θα μπορούσε να προωθήσει περαιτέρω τις επενδύσεις, μεταξύ άλλων στη βιώσιμη συνδεσιμότητα. Η προτεινόμενη αύξηση του προϋπολογισμού έρευνας της ΕΕ θα βοηθήσει τη μετάβαση προς περισσότερο βιώσιμες μορφές συνδεσιμότητας.

Η ΕΕ θα πρέπει να ενισχύσει τη συνεργασία με **τα δημόσια και ιδιωτικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα των κρατών μελών της ΕΕ, καθώς και με τα κρατικά επενδυτικά ταμεία**, και να επιδιώξει στενότερη συνεννόηση για δραστηριότητες με αυτά. Για να προωθηθεί η βιώσιμη χρηματοδότηση, η ΕΕ και τα ευρωπαϊκά δανειοδοτικά ιδρύματα θα πρέπει επίσης να βελτιώσουν τον διάλογο με τα δημόσια και τα ιδιωτικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τρίτων χωρών, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης για τη χρηματοδότηση της βιώσιμης ανάπτυξης³⁴. Το σχέδιο δράσης αποτελεί σχέδιο στρατηγικής για τη διεξαγωγή των συζητήσεων σε διεθνή φόρουμ, με στόχο την πιο βιώσιμη διαχείριση του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τη συνεργασία για βιώσιμη χρηματοδότηση και την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των ευρωπαϊκών τραπεζών, καθώς και των κρατικών τραπεζών, και άλλων τραπεζών χωρών μη μελών της ΕΕ. Θα στηρίξει επίσης τις πρωτοβουλίες εταιρικής κοινωνικής ευθύνης για την εφαρμογή των διεθνών προτύπων χρηματοδότησης έργων σχετιζόμενων με τη συνδεσιμότητα. Η ΕΕ θα στηρίξει τις διαδικασίες στη G7, τη G20 και τον ΟΟΣΑ, με σκοπό την ευθυγράμμιση των πρακτικών δανειοδότησης των δημόσιων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων με τις αρχές της βιώσιμης συνδεσιμότητας.

5.2. Διεθνείς συμπράξεις στον χρηματοπιστωτικό τομέα

Τα **διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα (ΔΧΟ) και οι πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης (ΠΤΑ)** είναι κεντρικό στοιχείο της παγκόσμιας αρχιτεκτονικής για τη χρηματοδότηση της συνδεσιμότητας. Η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ), ως τράπεζα της ΕΕ και επενδυτικός εταίρος, και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ) έχουν επεκτείνει τον δανεισμό τους, ο οποίος παρέχει νέες οδούς συνεργασίας. Το ΔΝΤ και η Παγκόσμια Τράπεζα είναι σημαντικοί εταίροι στη συνεργασία για τη βιωσιμότητα του χρέους και της συνδεσιμότητας. Η ΕΕ θα πρέπει να εμβαθύνει επίσης τη συνεργασία της με την Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης (ADB) και την η Ασιατική Τράπεζα Επενδύσεων σε έργα υποδομής (ΑΙΠΒ), παράλληλα δε να εξασφαλίσει ότι οι προτεραιότητες της ΕΕ τηρούνται

³² Ανακοίνωση «Ένας σύγχρονος προϋπολογισμός για μια Ένωση που προστατεύει, ενδυναμώνει και υπερασπίζεται τους πολίτες της - Πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027», COM (2018) 321. Στην ανακοίνωση της Επιτροπής «Προς μια πιο αποτελεσματική χρηματοπιστωτική δομή για επενδύσεις εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης», COM (2018) 644 καθορίζεται η προτεινόμενη δομή εξωτερικών επενδύσεων.

³³ Βλ. την ανακοίνωση που αναφέρεται στην υποσημείωση 30.

³⁴ Ανακοίνωση με τίτλο «Σχέδιο δράσης: Χρηματοδότηση της αειφόρου ανάπτυξης» COM (2018) 97.

πλήρως σε αυτές τις σχέσεις. Η υποστήριξη των πολυμερών τραπεζών ανάπτυξης (ΠΤΑ) είναι ουσιαστικής σημασίας για την υλοποίηση του «Οδικού χάρτη για τις υποδομές ως κατηγορία περιουσιακών στοιχείων» της G20 και η ευρύτερη υιοθέτηση των διαχειρίσιμων πλατφορμών των υποδομών θα συμβάλει στη βελτίωση της υλοποίησης των έργων³⁵. Θα πρέπει να επιδιωχθεί επίσης ενισχυμένος συντονισμός της συμμετοχής της ΕΕ στις πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης.

5.3. Ίσοι όροι για τις επιχειρήσεις

Βασικές προϋποθέσεις για να αναπτύξουν και να προωθήσουν οι επιχειρήσεις τη συνδεσιμότητα ΕΕ-Ασίας είναι οι ίσοι όροι πρόσβασης στην αγορά και οι άμεσες ξένες επενδύσεις· η αντικειμενικότητα και η διαφάνεια στις δημόσιες συμβάσεις· οι χωρίς διακρίσεις πρακτικές της αγοράς· και η ισόρροπη προστασία των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας³⁶. Επομένως, είναι απαραίτητη η ύπαρξη ισχυρών πλαισίων μακροοικονομικής και δημοσιονομικής σταθερότητας, υγιών τομεακών πολιτικών και μεταρρυθμίσεων, ολοκληρωμένων ετήσιων και μεσοπρόθεσμων φορολογικών και δημοσιονομικών πλαισίων και υγιών συστημάτων δημοσιονομικής διαχείρισης. Η ΕΕ θα συνεχίσει να στηρίζει πρωτοβουλίες που εξασφαλίζουν ίσους όρους για τις επιχειρήσεις. Η ευρύτερη προσχώρηση στη **συμφωνία για τις δημόσιες συμβάσεις (ΣΔΣ)** του ΠΟΕ θα είναι ένα βήμα προς τα εμπρός. Η ταχεία έγκριση της πρότασης της Επιτροπής με αντικείμενο το διεθνές μέσο για τις δημόσιες συμβάσεις³⁷ θα ενθαρρύνει τους εταίρους να προσχωρήσουν και να επιδείξουν προθυμία για δεσμεύσεις πρόσβασης στην αγορά. Η ΕΕ θα πρέπει να συνεχίσει να ενθαρρύνει τους εταίρους να κάνουν χρήση των κριτηρίων ποιότητας και κόστους του κύκλου ζωής στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων. Για την επίτευξη ισότιμων όρων ανταγωνισμού θα απαιτηθεί επίσης βελτίωση της διαφάνειας των **συστημάτων εξαγωγικών πιστώσεων**. Πρακτικές που εισάγουν διακρίσεις πρέπει να εξαιρεθούν. Η διεθνής ομάδα εργασίας για τις εξαγωγικές πιστώσεις θα πρέπει να ορίσει κανόνες προκειμένου να διασφαλίσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού μεταξύ των εξαγωγέων των διάφορων χωρών.

Η ΕΕ προτίθεται να εντείνει τις προσπάθειές της στην **οικονομική διπλωματία**³⁸ στην Ασία. Προτίθεται να υποστηρίξει πλατφόρμες σύνδεσης ευρωπαϊκών και ασιατικών επιχειρήσεων, με εστίαση στις ΜΜΕ, και προβλέπει τη δημιουργία συμβουλευτικής ομάδας επιχειρήσεων σε θέματα ευρασιατικής συνδεσιμότητας. Η ΕΕ θα πρέπει να εξακολουθήσει να προωθεί την Ευρωπαϊκή Πύλη Επενδυτικών Έργων (στο μέλλον, InvestEU Portal), η οποία επιτρέπει την προβολή των επενδυτικών δυνατοτήτων στην ΕΕ σε όλους τους ενδιαφερόμενους επενδυτές.

Βασικές δράσεις για το κεφάλαιο 5

Η Επιτροπή (και κατά περίπτωση, η Ύπατη Εκπρόσωπος):

³⁵ Παραδείγματος χάρη, για τη διαχείριση της πλατφόρμας SOURCE, βλ. τον δικτυακό τόπο του Ιδρύματος Βιώσιμων Υποδομών, <https://public.sif-source.org/>.

³⁶ Έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με τα εμπόδια στο εμπόριο και τις επενδύσεις, 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2016.

³⁷ Πρόταση κανονισμού της Επιτροπής σχετικά με την πρόσβαση των αγαθών και υπηρεσιών τρίτων χωρών στην εσωτερική αγορά της Ένωσης στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και τις διαδικασίες που υποστηρίζουν τις διαπραγματεύσεις σχετικά με την πρόσβαση των αγαθών και υπηρεσιών της Ένωσης στις αγορές δημοσίων συμβάσεων τρίτων χωρών, COM (2016) 34. Η εν λόγω πρόταση είναι υπό εξέταση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

³⁸ Έγγραφο προβληματισμού της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την τιθάσευση της παγκοσμιοποίησης, COM(2017) 240.

- Θα διευκολύνει τις επενδύσεις στην ευρασιατική συνδεσιμότητα μέσω των επενδυτικών μηχανισμών και εγγυήσεων, στις οποίες συμμετέχουν ευρωπαϊκές κρατικές τράπεζες (ΕΤΕπ, ΕΤΑΑ και οι εθνικές τράπεζες και ιδρύματα των κρατών μελών), και διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα και ίσους όρους.
- Θα ενισχύσει τη συνεργασία της ΕΕ για τις επενδύσεις με την Ασιατική Τράπεζα Ανάπτυξης και την Ασιατική Τράπεζα Επενδύσεων σε έργα υποδομής.
- Θα συστήσει συμβουλευτική ομάδα επιχειρήσεων για την ευρασιατική συνδεσιμότητα.
- Θα ασκήσει πίεση για τη βελτίωση της διαφάνειας των δημόσιων συμβάσεων στις ευρασιατικές υποδομές, μεταξύ άλλων και με ευρύτερη προσχώρηση στη συμφωνία του ΠΟΕ για τις δημόσιες συμβάσεις και την υιοθέτηση των προτύπων της και θα υποστηρίζει τη δημιουργία ειδικών δικτυακών τόπων για τις δημόσιες συμβάσεις.

6. Συμπεράσματα

Η παρούσα κοινή ανακοίνωση παρέχει τη βάση μιας στρατηγικής της ΕΕ για τη σύνδεση Ευρώπης και Ασίας. **Η εν λόγω στρατηγική συνδεσιμότητας διαπνέεται από τις αρχές βιώσιμης, ολοκληρωμένης και βασισμένης σε διεθνείς κανόνες συνδεσιμότητας.** Με την προσέγγιση αυτή, η ΕΕ θα ενισχύσει τη ρυθμιστική ποιότητα και τους ίσους όρους ανταγωνισμού στο πεδίο της συνδεσιμότητας εμπνεόμενη από την εσωτερική της αγορά. Θα συμβάλει στην ανάπτυξη των δικτύων μεταφορών και ενέργειας και των ψηφιακών δικτύων με βάση την πείρα της από τη διασυνοριακή συνδεσιμότητα. Θα επιδιώξει την ενίσχυση των εταιρικών σχέσεων με τρίτες χώρες, περιφέρειες και διεθνείς οργανισμούς. Θα αυξήσει τη συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης, της έρευνας, της καινοτομίας, του πολιτισμού, του αθλητισμού και του τουρισμού, με προώθηση της πολυμορφίας και της ελεύθερης ροής ιδεών. Για να στηρίξει αυτές τις διάφορες πολιτικές και δράσεις, η ΕΕ θα πρέπει να αξιοποιήσει όλα τα μέσα και τα εργαλεία του δημοσιονομικού της πλαισίου για την κινητοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων στη βιώσιμη συνδεσιμότητα. Μια κοινή προσπάθεια της ΕΕ και των κρατών μελών της για τη βελτίωση της επικοινωνίας, της προβολής και εμπορίας των έργων και των προγραμμάτων συνδεσιμότητας με Ασιάτες εταίρους θα διαδραματίσει επίσης σημαντικό ρόλο στην επιτυχία της στρατηγικής.

Συνεπώς, η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, την Επιτροπή των Περιφερειών, την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και τους εμπλεκόμενους φορείς να συζητήσουν και να υποστηρίξουν τις δράσεις που εκτίθενται στην παρούσα κοινή ανακοίνωση.